

ryhti: 81/9-26

M

Espoon Finnsin kivikautisen asuin-  
paikan tutkimukset v. 1965  
(kaivauskertomus)

Espoo Esbogård Finns  
(Espoo Esbogård Mankåker)

Pitäjä: Espoo  
kylä: Esbogård  
tila: Esbogård  
Rn:o 1<sup>300</sup>

TUTKIMUKSET v. 1965

KM 16714:1-128  
karttaliitteet 1-7  
valokuvat ff. 30468-30475

*liite n:o 1  
puuttuu 17/3/1995*

I. SIJAINNI, AIKAISEMMAT LÖYDÖT JA TUTKIMUKSET

Paikan sijainti selostettu Äyräpään kaivauskertomuksessa v:lta 1924 (Europaeus 1924) ja Huurteen inventointikertomuksessa v:lta 1962 (Huurre 1963); peruskarttalehti n:o 2032 12 (Espoo).

V. 1917 ja 1918 suoritti Aarne Äyräpää (sill. Europaeus) kivikautisen esineen löytöpaikan tarkastuksen Espoon pitäjän silloisen Mankin kylän ns. Finnsin mäellä Finnsin kansanopiston eteläpuolella (Europaeus 1922 ss. 46-47). Tarkastusmatkan tuloksena oli kivikautisen asuinpaikan toteaminen. Kaivauksia suoritti Äyräpää tällä asuinpaikalla vv. 1923-1924 (kaiv. kert. v:lta 1924 Kansallismuseon top. arkistossa = Europaeus 1924).

V. 1962 suoritti Matti Huurre Espoon pitäjän muinaisjännösten inventoinnin (inv. kert. v:lta 1962 KM:n top. ark:ssa = Huurre 1963), jonka yhteydessä hän kävi paikalla ja teki uusia löytöjä todeten kokonaan uuden asuinpaikankin (ks. tämän kerto-

muksen lukua III B). Äyräpään kaivausalueet ja uuden asuinpaikan on Huurre kertomuksessaan merkinnyt numerolla 2 (Huurre 1963 s. 8).

Finnsin löytöpaikalta (Huurteen lp:lta 2) on löytöjä seuraavilla Kansallismuseon esihist. os:n numeroilla:

7298	8230
7299:1-7	8345:1-59
7449:1-5	8830
7758:4-5	9309:14
7875:6	9658:6
8028	10557:16
8206	15528:1-9

V. 1964 Tie- ja vesirakennushallitus laati suunnitelman Jorvas - Bemböle- ja Stensvik - Siuntio-teiden rakentamisesta. Teiden risteyskohta - ns. Mankin liittymä - sattui Finnsin mäen SE-"kulmaan" (Koord. p=6675-48 i=532-26, ks. karttaliite 1). Stensvik - Siuntio-tie tulisi näin ollen risteuksen NW-puolella kulkemaan välittömästi Äyräpään kaivausalueiden ja Huurteen uuden löytöpaikan etelä- l. rinteeseen alapuolelta. Koska vuosien 1923-1924 kaivauksissa oli asuinpaikkaa saatu tutkittua vain osittain ja koska tulokset tuolloin olivat ennen kaikkea paikan tarjoaman horisontaalisen stratigrafian vuoksi erittäin mielenkiintoiset (ks. Europaeus 1924 s. 9 ja sama 1925 s. 25 sekä Meinander 1954 s. 68), katsoi Muinaistieteellinen toimikunta aiheelliseksi varata mahdollisuuden alueen lähempään tutkimiseen tielinjojen alueella ja teki laskelman n. 2 viikon alustavia tutkimuksia varten. TVH hyväksyi menoarvion; tutkimukset suoritettiin 26.7. - 5.8.1965 allekirjoittaneen johdolla.

Vaikka yleiskertalle merkittyjen tielinjojen mukaan saattoi olettaa koko asuinpaikan n:o 2 (Huurteen numerointi) olevan uhanalaisen kävi maastossa linjojen paalutustyön valmistuttua

kuitenkin ilmi - ins. Alastalon TVH:sta vakuutettua, ettei maasto paalutuksen kummankin puolin 20 m enempää tule rikkoutumaan - ettei Finnsin mäen muinaisjäännöksistä tule tienrakennuksen yhteydessä tuhoutumaan kuin Huurteen inv. kert:n epävarma löytöpaikka 3 (ks luku IV) sekä korkeintaan löytöpaikan 2 Huurteen uusi asuinpaikka (luku III B). Risteysalueen liittymätiet tulevat muinaisjäännöksistä vapaille sektoreille mäen eteläpuolisille alaville pelloille.

## II. ALUEEN YLEINEN TOPOGRAFIA JA MAAPERÄ

Äyräpään v. 1924 antama kuvaus paikan luonteesta pitää - kuten Huurre inv. kert:ssään toteaa - yhäkin paikkansa: löytöpaikka sijaitsee maatuulilta hyvin suojattuna etelärinteellä S - N-suuntaisessa notkelmassa, jonka itäpuolella on korkea kallio ja länsipuolella matalampi mäki sekä pohjoisessa harjun laki, jolla Finnsin kansanopisto sijaitsee. Etelään sensijaan on näköala avoin Espoon lahdelle. Maaperä on prof. Ramsayn mukaan harjusoraa. Mainitussa notkelmassa on kaksi hiekkakuoppaa, ylempi iso ja alempi pieni hiekkakuoppa (karttaliite 2). Molempia kuoppia käytettiin jo v. 1924 kaatopaikkoina. Huurre totesi v. 1962, että hiekkaa ei kuopista ole lisää otettu, mutta että niitä on jatkuvasti käytetty kaatopaikkoina. Mäki on myös huomattavasti metsäisempi kuin kaivausten aikana (v. 1924).

Huurteen uusi löytöpaikka sijaitsee Äyräpään mainitseman "länsipuolisen matalanmäen" (joka - niin kuin itäinenkin - on kalliopaljastuma) SW-puolella, jossa myös on nykyisin kaatopaikkanaan käytetty metsittynyt hiekkakuoppa. Sekä Huurteen ja Äyräpään löytöpaikkojen välisen että itäisen korkean kalliopaljastuman eteläinen rinne on mäen eteläpuolisille pelloille saak-

ka tiheätä louhikkoa. Äyräpään ylempään löytövyöhykkeeseen (n 23-27 m ymp.; kampakeram.) alueella - suuren hiekkakuopan kohdalla - maaperä pinnalla oli karkeaa hiekkaa, alemmalla löytövyöhykkeellä (n. 16-20 m ymp.; Kiukaisten kultt.) taas harjusoraa. Huurteen löytöpaikalla, joka korkeutensa puolesta vastaa Kiukaisten vyöhykettä, maaperä oli karkeaa hiekkaa. Finnsin mäkeä sekä idässä että etelässä ympäröivät pellot olivat savikkoa.

### III. KAIVAUSALUEET

#### A. alue I.

Tutkimusalue I käsittää kolme pientä kaivausaluetta Äyräpään asuinpaikan alimmalla löytövyöhykkeellä (yht. 84 m<sup>2</sup>). Koska tierakennuksen yhteydessä tulee aluetta tuhoutumaan vain 20 m maastoon paalutetun linjan kummankin puolen, eivät rakennustyöt tule ulottumaan lainkaan kivikautiselle löytöalueelle, jonka alaraja Äyräpään mukaan on n. 16 m ymp. (Europaeus 1924 s. 10). Koska kuitenkin nimenomaan tutkimukselle tuiki tärkeä asutuksen alaraja on juuri lähinnä vaaravyöhykettä ja koska ei pintamaiden rikkoutuminen tietöiden yhteydessä laajempaakin ole mahdollista, paalutettiin alimmalle, Kiukaisten kulttuurin, vyöhykkeelle pienet alueet, jotta saataisiin kuva asuinpaikan laajuudesta ja jotta asuinpaikan alaraja saataisiin tarkasti määritellyä.

M a a p e r ä oli kaikkialla harjusoraa, hyvin kovaksi iskostunutta ja jonkin verran rautapitoista. Ruuduissa D:11-12, H:10 ja H:13 oli teiden kohdalla sementinkovaksi pakkautunutta harmaata karkeaa hiekkaa, ruudussa D:10 ainakin 0,5 m paksulti. Tämän kovan, ilmeisesti muualta - lähinnä hiekkakuppasta - teiden pohjaksi tuodun hiekan mainitsee Äyräpääkin kaivauskertomukses-

saan. Ruuduissa K:23-31 oli harjusora hiekkaisempaa ja löysem-  
pää kuin ylhäällä.

Kulttuurikerros oli tummanruskeata, sen alainen kerros vaa-  
leampaa ja vähäkivisempää. Kulttuurikerros oli paksuinta r:ssa  
D:15 (n. 25 cm), muualla hieman ohuempaa (15-20 cm).

L ö y d ö t olivat tiheimmässä vyöhykkeellä 10-15, jossa  
jatkokaiivaukset tuottaisivat varmasti parhaat tulokset. Etenkin  
alue I-M:8-12 olisi otollinen, sillä täällä ei teiden paksua,  
kovaa hiekkakerrosta ole haittana. Löytöjen alaraja, joka oli  
melko jyrkkä, oli ruudun K:22 kohdalla eli n. **17** m ymp.

Löydökset:

keram. **142** sirua  
kv.esin. **41** kpl.  
kv.isk. **402** kpl.  
hioink. 3 kpl.  
kivies. 1 kpl.  
pii-esin. 1 kpl.  
palanutta luuta

Saviastianpalojen joukossa on kaksi pohjapalaa (16714:54  
ja :82), kummatkin tasapohjaisista astioista. Toinen on viivakoris-  
teinen, toisessa on tekstiilipainanteita pohjassa. Keramiikka  
on joko hiekkasekoitteista tai paloissa näkyvä ruoko- tms painan-  
teita (esim. :38). Yksi koristeltu pala (:62) saattaa olla sa-  
masta astiasta kuin Meinander 196<sup>5</sup>/<sub>4</sub> k. 32:e. Ruuduista J-K:11/12  
löytyi yhdestä rykelmästä runsaasti samaan astiaan kuuluvia pa-  
lasia. Saviaines on huokoista (korsipain.), ulkopinta on rapau-  
tunt<sup>u</sup> pois. Reuna on profiloimaton.

Kiviesineitä löytyi ainoastaan yksi reikäkiven katkelma  
(:8) ja kolme hioinkiven kappaletta. Kvartsia löytyi Kiukaisten  
kulttuurin aikaiseksi asuinpaikaksi harvinaisen paljon (vrt. Mei-  
nander 1954 s. 120). Kvartsiesineitä oli runsaasti (41 kpl.).  
Joidenkin iskosten särmät olivat selvästi pyöristyneet: ne lie-

nevät peräisin ylemmiltä, kampakeraamisilta asutusvyöhykkeiltä. Tällaisen selityksen on Äyräpääkin näille iskoksille antanut (Europaeus 1924 s. 3).

### B. alue II.

Alueeksi II nimitettiin Huurteen v:n 1962 inventoinnin yhteydessä löytämä asuinpaikka, joka sijaitsee n. 120 m alueen I kaivauksesta Äyräpää 1923/I suuntaan 46.00. Löytöpaikka sijaitsee myöskin kaatopaikkana käytetyn ison hiekkakuopan NE-reunassa. Rinne on tällä kohdalla vielä loiva viettäen etelään, mutta heti löytökohdan eteläpuolella rinne jyrkkenee voimakkaasti (vrt. profiilia, liite 6). Kuten mainittu, oli maaperä ohuen kangasmaahumuksen alla karkeaa hiekkaa. N. 8 m päässä hiekkakuopan reunasta alkoi louhikko (vrt. liite 4). Se asuinpaikka, jonka olemassaoloon Huurteen löydöt viittasivat, oli siis selvästi soranotossa suurimmaksi osaksi tuhoutunut; vain louhikon ja kuopan väliselle kannakselle oli saattanut asuinpaikan reunaa jäädä koskemattomaksi. Sorakuopan länsipuolella taas on Kirkkonummi - Kauklanti-maantie tuhonnut asuinpaikkaa; tien länsipuolella useat kalliopaljastumat ja louhikkoinen maaperä tekivät asuinpaikan jatkumisen sinne epätodennäköiseksi.

Tietyn uhkaamaa aluetta ulottui mittaukseni mukaan rinnettä ylös niin lähelle Huurteen löytökohtaa, että oli asiallista suorittaa tutkimus louhikon ja hiekkakuopan väliin jäävällä hiekkamaakannaksella. Löytöpaikan kohdalle kuopan reunalle paaletettiin 36 m<sup>2</sup> laaja kaivausalue.

Löydökset tulivat vaaleanruskeasta paikoin alaosaltaan ruosteisesta karkeasta hiekasta (podsolin harmaa, huuhtoutunut kerros puuttui), syvimmällä sijaitsevat löydökset n. 15 cm syvältä. Paikoin (karttaliite 5) näkyi hyvin haaleata vaaleanpunertavaa palomaata ja joitakin selviä hiililaikkuja. Ruutuja D-E:7-8

erottavan paalun kohdalta löytyi kulttuurikerroksesta pyöreä n. 50 cm halkaisijaltaan oleva yksikerroksinen tasainen liesi, joka oli tehty nyrkinkokoisista ja niitä hieman suuremmista mukulakivistä. Liedessä ja sen ympärillä oli hiekka hiilen tummaksi värjäämää, mutta kiinteitä hiilimurusia C<sub>14</sub>-analyysia varten ei ollut.

Irtainten löydösten (kvartsiesineitä 3 kpl, kv.iskoksia 32 kpl, saviastiansiruja 85 kpl ja palaneen luun siruja 6 kpl) alaraja oli ruutujen 6 ja 7 rajalla ja koska myöskään hiililajikuja ei ollut alempana, on asuinpaikan alaraja näin ollen ilmeisesti n. 16,5 m ymp. (karttaliite 5) eli miltei täsmälleen samalla korkeudella kuin alueen I Kiukaisten kulttuurin aikaisen asutusvyöhykkeen alaraja. Liesi on sijainnut aivan senaikaisen vesirajan tuntumassa.

Saviastian situt ovat kaikki pahasti rapautuneita; vain yhdessä palassa (:109) on astian ulkopintaa näkyvissä. Siitä päätellen ei astia ole ollut koristeltu, vaan ulkopintaa on karkeasti naarmutettu (vrt. Meinander 1954 k. 32:i). Saviaines on joko hyvin huokoista tai tiivistä ja tällöin hiekkasekoitteista.

#### IV. MUITA LÖYTÖPAIKKOJA

"Ylempään ison hiekkakuopan" itäpuolelta ja itäreunasta löysi Äyräpää aikoinaan kampakeramisen asuinpaikan, joka edelleen jakautui eri-ikäisiin asutusvyöhykkeisiin. Vyöhykkeiden sangen vähäinen keramiikka-ainekko jakautui eri korkeuksille seuraavasti:

- I tyyppill. kampaker. n. 26,6 - 25,75 m ymp.
- II kampaker. tyyli III:1 n. 25 m ymp.
- III -"- tyyli III:2 n. 24 - 23,25 m ymp.
- (IV Kiukaisten keram. n. 19,75 - 15,5 m ymp.



Hiekkakuopan länsireunasta - ilmeisesti hiekanotossa käytännöllisesti katsoen täydellisesti tuhoutuneen asuinpaikan toisesta reunasta - löysin tyypillistä kampakeramiikkaa, kvartseja ja piikaapimen kappaleen (16714:113-119) 27,5 m ymp. korkeudelta (lp. 1 karttaliitteellä 2), siis samalta korkeusvyöhykkeeltä kuin Äyräpääkin vastaavaa keramiikkaa.

Hieman alemmaa samasta hiekkakuopan reunasta löysin tiheän kvartsipesäkkeen (:120-124, kvartsit n. 0,5 x 0,5 m laajalta alueelta) 22,5 m ymp. korkeudelta (lp. 2 karttaliitteellä 2). Korkeus on alempi kuin Äyräpään kampakeraamisen tyyllivaiheen III:2 alaraja ja kvartsit todennäköisesti tätä aikaa nuorempia kuuluen mahdollisesti Kiukaisten kulttuurin vyöhykkeeseen.

Tarkempia tutkimuksia ei näillä löytöpaikoilla voitu TVH:n määrärahan turvin suorittaa, koska ne sijaitsevat kaukana tielinjasta.

Finnsin mäen kaakkoisrinteen (korkealta Finnsin kalliolta etelään) alapuoliselta pellolta löysi Huurre inventointinsa yhteydessä liuskepalan, kvartsi-iskoksen ja palaneen luun sirun. Tämä löytöpaikka on kertomuksessa merkitty numerolla 3 ja nimetty Mankåkeriksi (Huurre 1963 ss. 11-12). Löytöpaikka on tielinjan - risteyksen - kohdalla ja näin ollen se oli tutkittava. Korkeudesta (n. 10 m ymp.) päätellen ei ainakaan kivikautisia löydöksiä ollut odotettavissa ja useat 1 x 1 m koekuopat osoittivat, että savikkopellossa tuskin asuinpaikan jäännöksiä on. Korkeus edellyttäneee aikaisintaan varhaisen rautakauden aikaa. Mainittakoon, että Finnsin mäen löytöjen joukossa on Meinanderin mukaan myös Morbyn keramiikkaa (Meinander 1954 s. 68).

## V. VAAKITUS

Alue I: kp = kanto = 219 = 20,52 m ymp.

Alue II: kp = maakivi = 317 = 15,20 m ymp.

Kiintopisteiden korkeudet vaakittu TVH:n Mankin liittynän numerottomasta kiintopisteestä, jonka korkeus on 10,20 m ymp. Vaakitukset suoritettiin vaakituskoneella Wild NK 10.

## VI. MAHDOLLISTEN JATKOTUTKIMUSTEN VARALTA

Kesän 1965 kaivausten kustannuslaskelma oli tehty n. kahden viikon a l u s t a v i a tutkimuksia varten. Tielinja osoittautui maastossa kuitenkin kulkevan Finnsin mäen rinteiden alaosan kautta siksi kaukana kivikautisesta asuinpaikasta, että vain alimman vyöhykkeen alaosa jäi lähelle vaaravyöhykettä. Näin ollen ei jatkotutkimuksiin TVH:n varoilla ole syytä. Aiotun risteyskondan liittymätietkään eivät kivikautista asuinpaikka-alueita tuhoa; ne tulevat kulkemaan risteuksen itä- ja länsisektoreilla - asuinpaikka jää kokonaisuudessaan pohjoissektorille.

Jos paikalla joskus tutkimuksia tullaan suorittamaan otettakoon huomioon seuraava:

- ison hiekkakuopan länsireunalla on hiekanotolta säästynyt kampakeraamista vyöhykettä ainakin tyypillisen kampakeraamian korkeudella. Löydöksiä tuskin on tiheässä - frekvenssi mahdollisesti sama kuin Äyräpään kaivauksissa.

- n. 22,5 m:n korkeudelta alaspäin ison hiekkakuopan länsi- ja eteläreunalla saattaisi kaivauksin saada tuloksia.

- ison hiekkakuopan itäreuna on jätteiden ja romun turmelema niin, ettei kaivaus ole mahdollista.

- ison ja pienen hiekkakuopan välinen kannas, joka Äyräpään mukaan olisi ollut otollisinta aluetta, mutta jossa hänellä ei ollut mahdollisuuksia kaivauksia suorittaa, on edelleenkin suurimmalta

osalta tutkimaton (ks. karttaliite 3). Ison hiekkakuopan eteläreuna on tutkimuksien kannalta sikäli hankala, että soranotossa käytettyjen teiden paksu, kovaksi pakkautunut hiekka peittää kulttuurikerroksen.

- parhaat tulokset kaivauksen kannalta saataisiin nähdäkseni vanhempien asutusvyöhykkeiden kannalta ison hiekkakuopan länsireunalta ja Kiukaisten kulttuurin vyöhykkeen kannalta pienen hiekkakuopan pohjoisreunalta (joka nykyisin on hyvin ryteikköinen), alueen J-K:17-21 ympäriltä sekä ennen kaikkea siitä teiden väliin jäävästä kolmiosta, jolla alue J-K:11/12 sijaitsee (itä - länsisuuntainen tienpätkä tämän alueen eteläpuolella on Äyräpään karttaan merkitty virheellisesti; se on korjattu tämän kertomuksen karttaliitteeseen 2).

Lopuksi mainittakoon, että Finnsin mäen itäpuolella sijaitseva Kiukaisten kulttuurin aikainen Backisåkerin asuinpaikka (Huurteen löytöpaikka 4, ks. myös Meinander 1954 s. 71) sekä röykkiö (Huurre 1963 n:o 82) eivät jää tietyön yhteydessä vaaranalaiselle alueelle

Helsingissä elokuun 27. pnä 1965

Ari Siiriäinen

Ari Siiriäinen, hum.kand.

#### VIITTAUKSET:

Europaeus 1922 = Aarne Europaeus: Fornfynd från Kyrkslätt och Esbo socknar. SMYA - FFT XXXII:1 (Helsingfors 1922).

Europaeus 1924 = Aarne Europaeus: Vuosien 1923-24 kaivaukset Finnsin kivikautisella asuinpaikalla Espoon pitäjän Mankbyn kylässä. Kaivauskertomus Kansallismuseon top. arkistossa.

Europaeus 1925 = Aarne Europaeus: Kansallismuseon kivikauden koelmain kasvu vuosina 1920-23. SM XXXII (Helsinki 1925).

Huurre 1963 = Matti Huurre: Espoon inventointi 1962. Inventointikertomus Kansallismuseon top. arkistossa.

Meinander 1954 = C.F. Meinander: Die Kiukaiskultur. SMYA - FFT 53 (Helsinki 1954).

# Espoo Finns

f. 30468



Alue I. "Isän joulujouen hiekkakuopan" itäreunaa, kuvattu joulujouesta (=rinteen yläosasta). Etualalla Äyräpään kaivausalueen III/1924 kohta. Taustalla olevassa metsässä alue I/1965 (vt. seur. kuva).

f. 30469



Alue I/H:10-13, kuvattu joulujouesta.

← D:11-15

↑  
H:10-13

# Espoo Finns

f. 30470

f. 30471



Alue I. "Sleuman grienen hiekkakuo-  
jon itäreunaa (taustan metsikkö  
kasvaa kuopassa); kockuopparivin  
23-31 kohta. Kuva idästä.

f. 30472



Alue I. Saman rin-  
teen yläosaa. Oikean-  
puoleisen kuusenruonon  
takana kaivausalue  
K: 17-19/L: 20-21. Kuva  
idästä.

# Espoo Finns

f. 30473



Alueen II hiekkakuopan itäreuna etelästä (=rinteen alaosasta) kuvattuna, etelästä.



f. 30474 f. 30475a



Kaivausalue II hiekkakuopan länsireunalta kuvattuna.



Alueen II liesi rissa D/E: 7/8, kuvattu länneestä käsin.

f. 30475 b

Handwritten notes at the bottom right of the page, including a date '1919'.

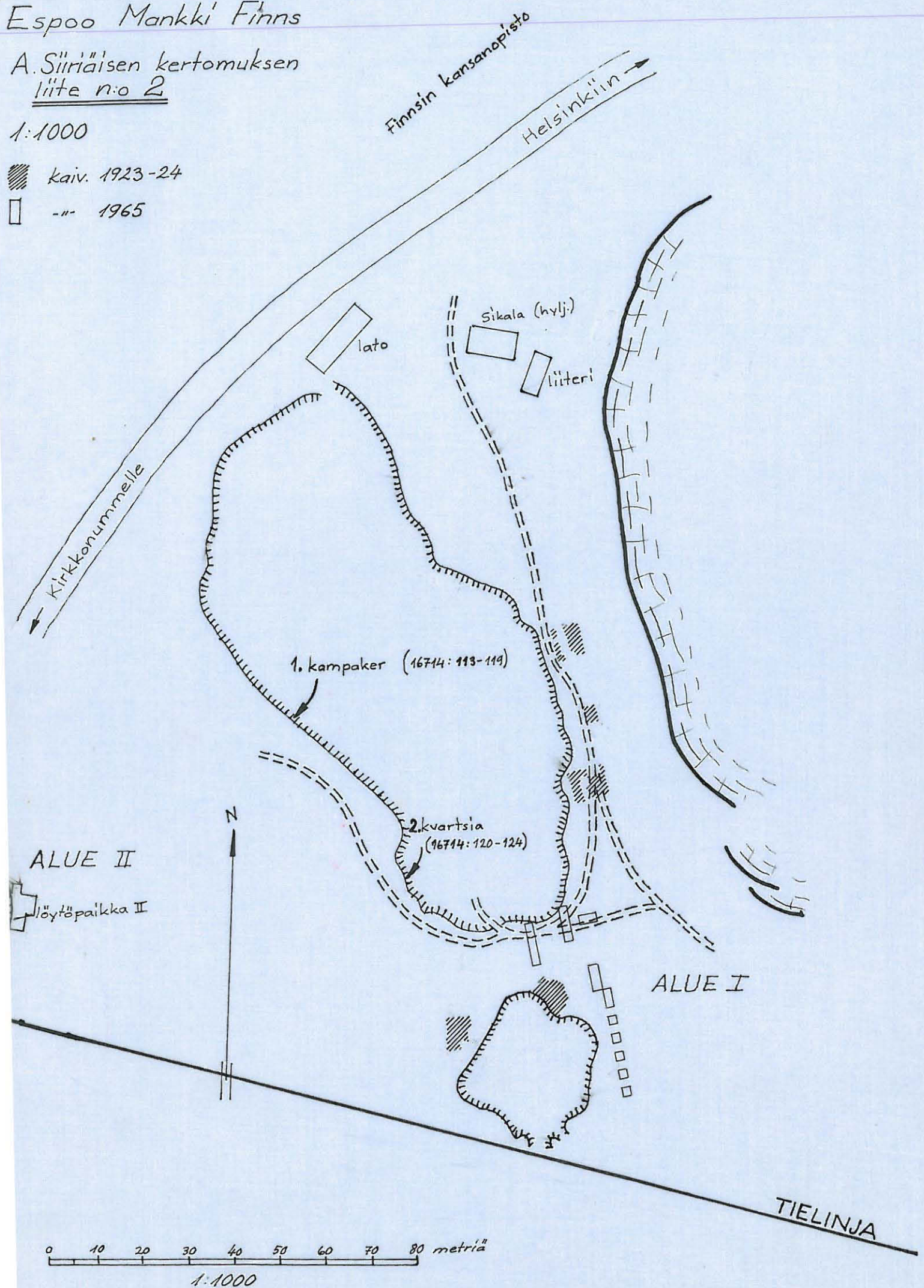
# Espoo Mankki Finns

A. Siiriäisen kertomuksen  
liite n:o 2

1:1000

▨ kaiv. 1923-24

□ -" 1965



# Espoo Finns

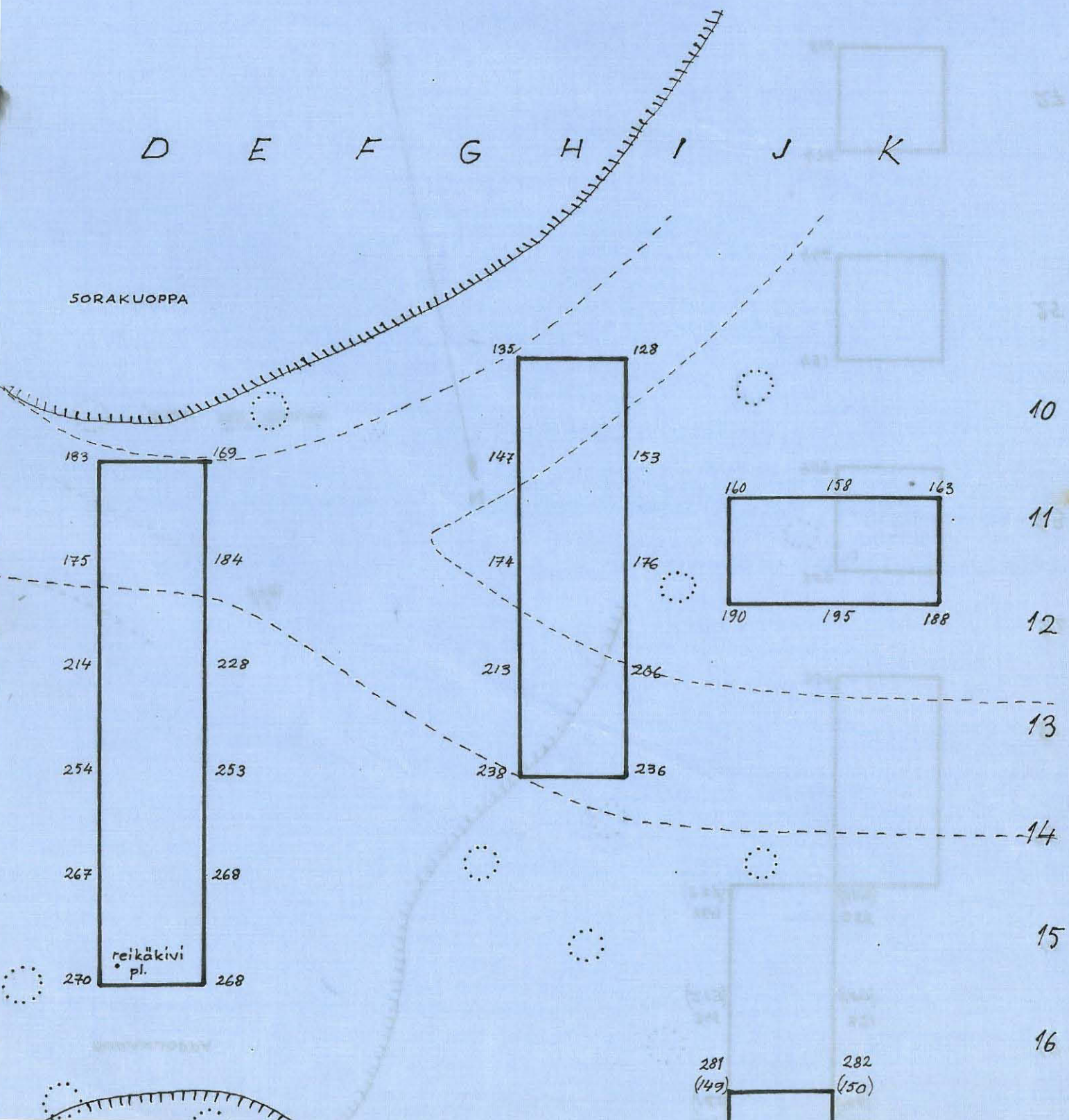
A. Siiriäinen 1965

Alue I 1:100

kp=kanto = 219 = 20,52 m ymp.

kertomuksen liite n:o 3

○ puu tai kanto





SORAKUOPPA

*tie*

*puu tai kanto*

N

294  
(162)

298  
(166)

345  
(213)

321  
(189)

369  
(237)

355  
(223)

364

389

409

431

446

475

510

536

560

591

609

18

19

20

21

22

23

25

27

29

31

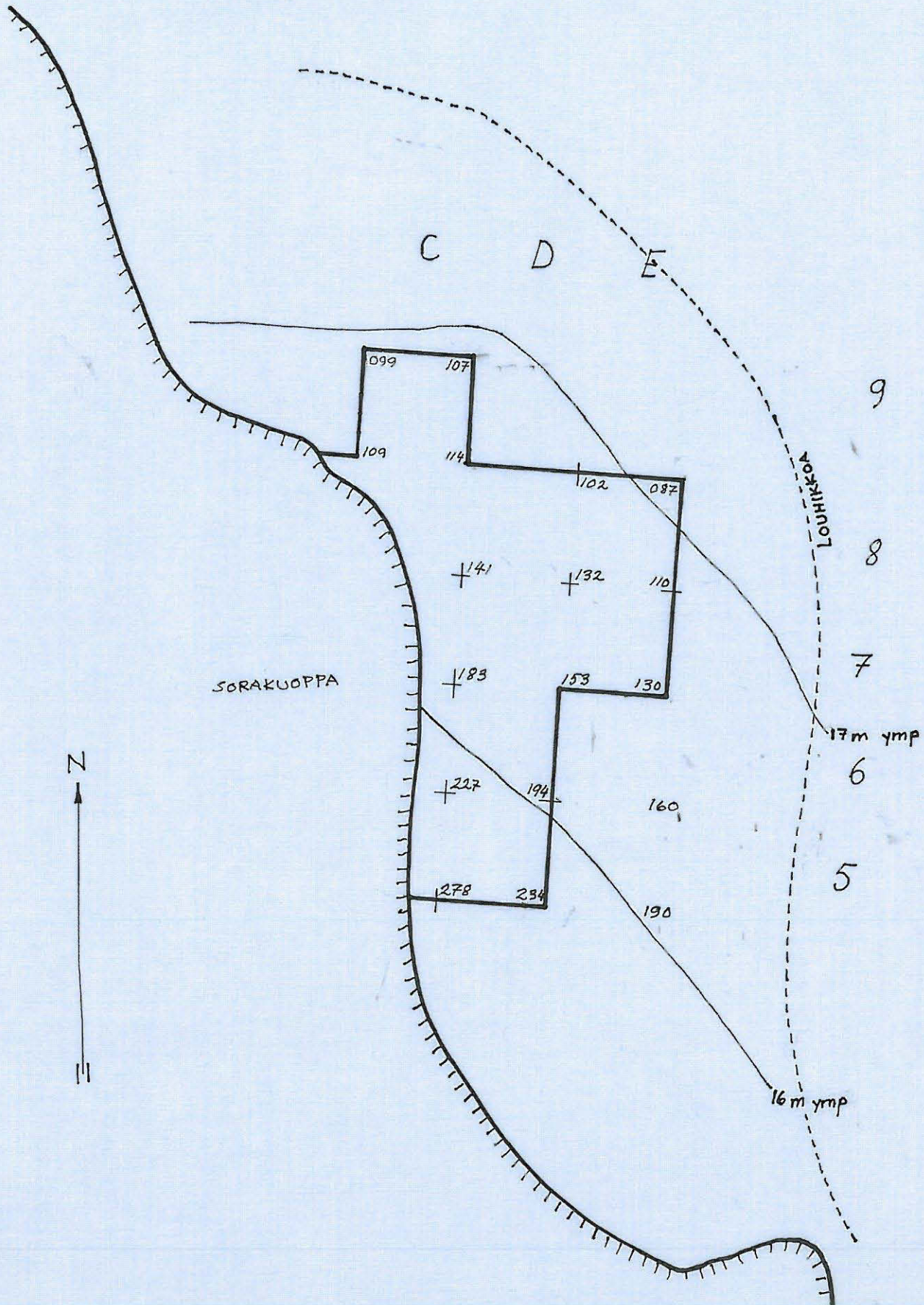
Espoo Finns

A. Siiriäinen 1965 Alue II

Pintavaakitus

$k_p = \text{maakivi} = 317 = 15.20 \text{ m ymp.}$

kertomuksen liite n:o 4



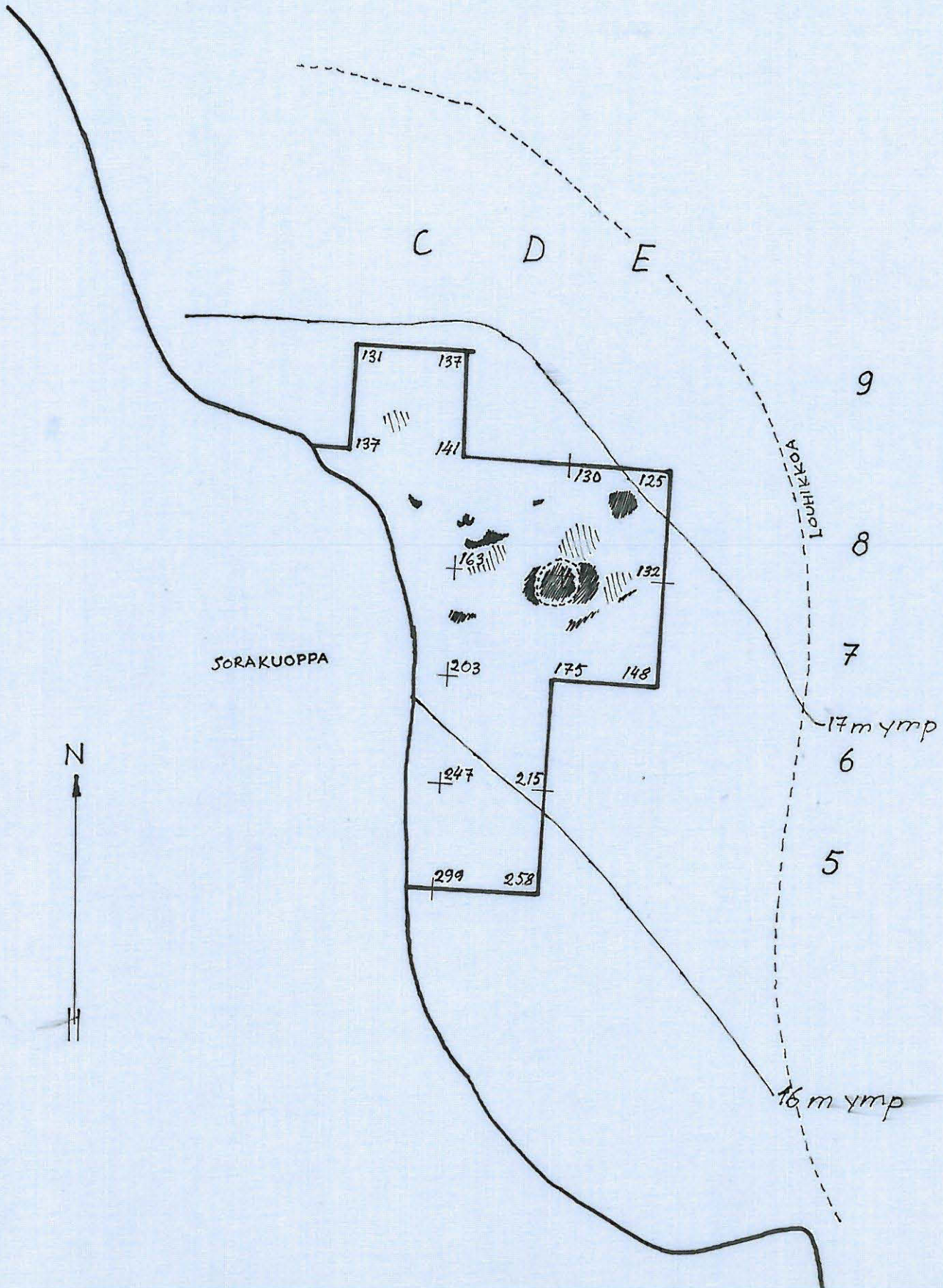
Espoo Finns

A. Siiriläinen 1965 Alue II

Taso

kp=maakivi = 317 = 15.20 m ymp.

kertomuksen liite n:o 5



Espoo Finns

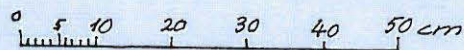
A. Siiriäinen 1965

Liesi alueella II

1:10

kp = 317 = 15.20 m ymp.

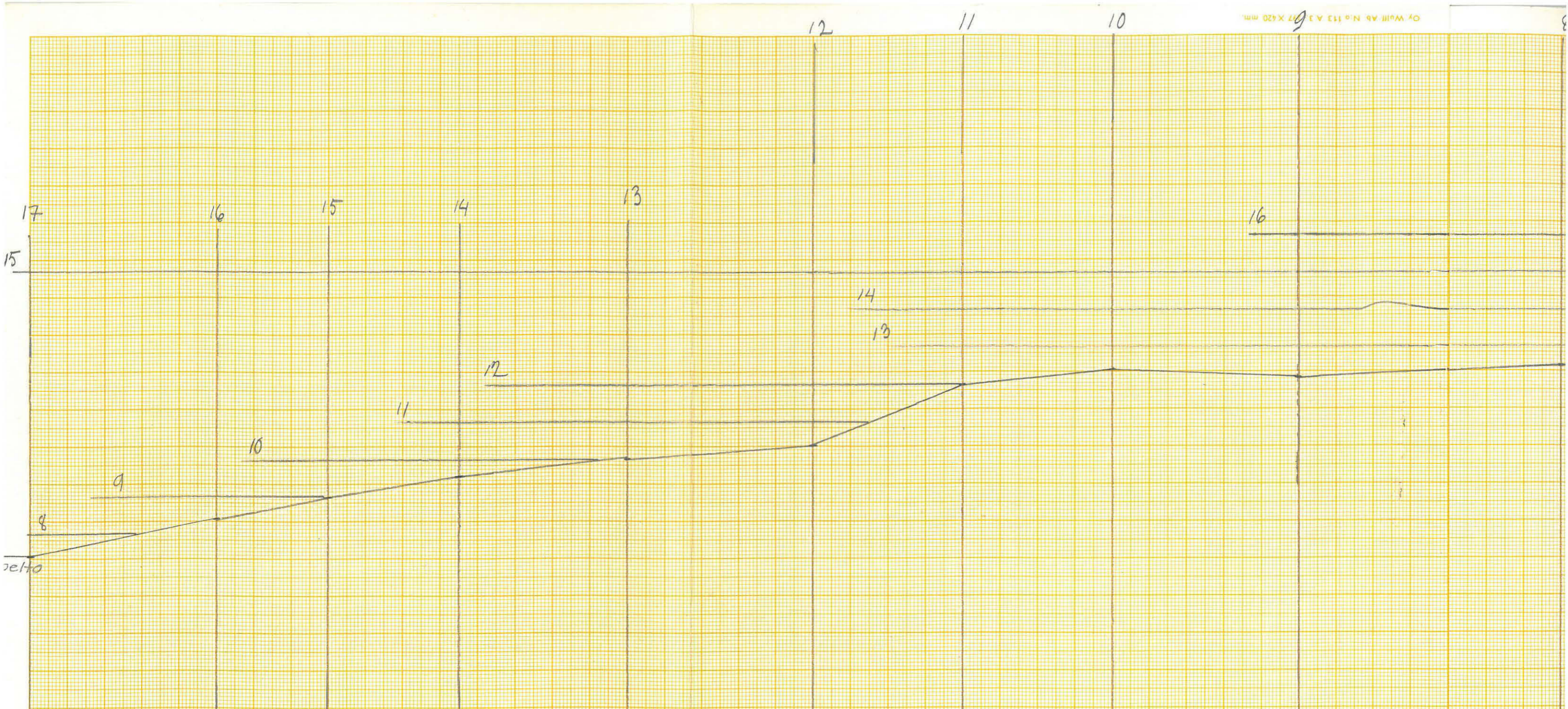
kertomuksen liite n:o 6



D

E





Espoo Finns

A. Siiriäinen 1965

Alue II, pintaprofiili (ks. liite 1)

kp = maakivi = 15.20 m ymp.

kertomuksen liite n:o 7

8

7

6

5

4

3

1

20

19

18

17

000

100

200

300

400

500

600

700

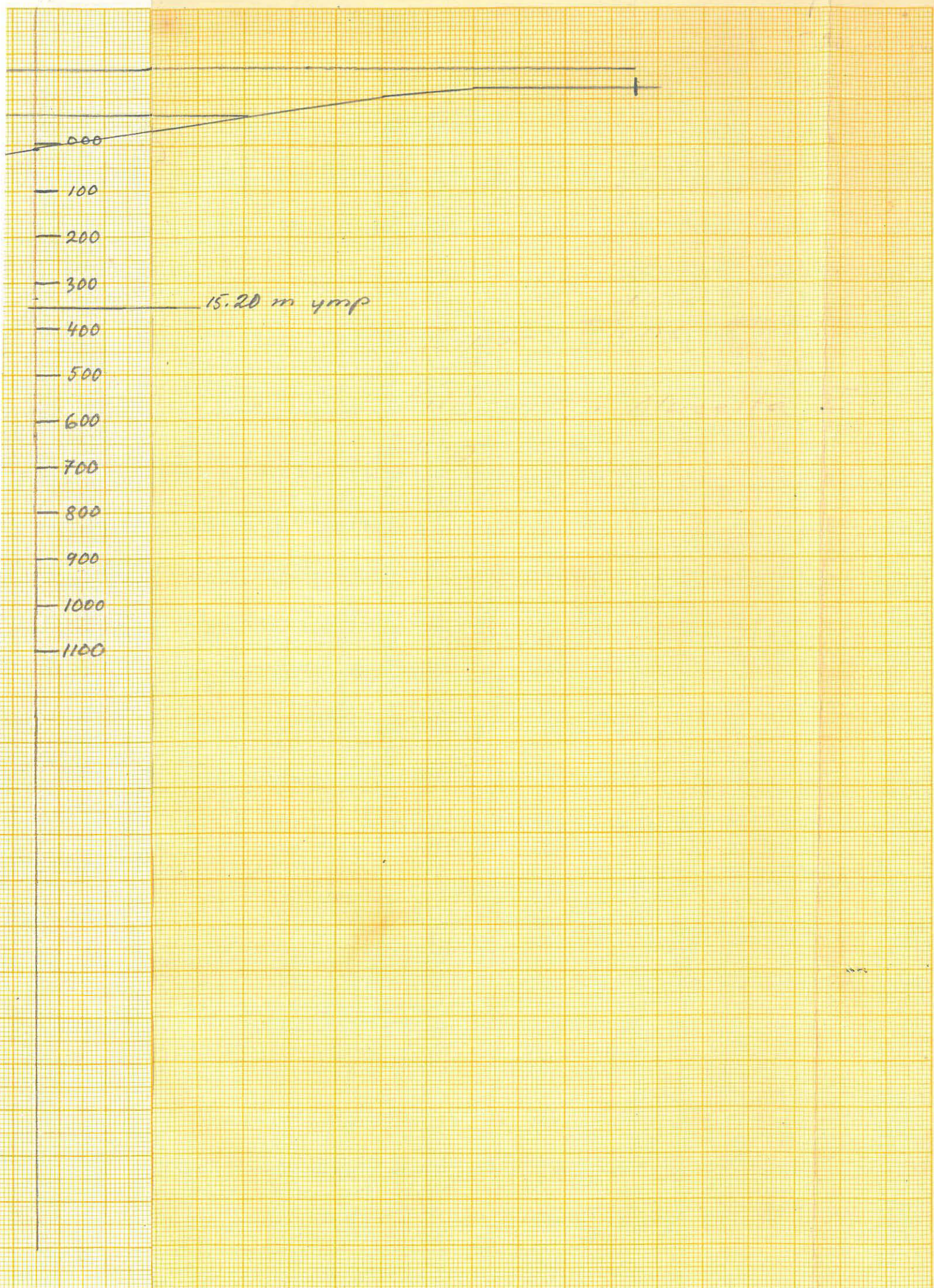
800

900

1000

1100

löytöjen  
alaraja



26.3.1965

N:o 649

TVH:n Uudenmaan piiri

Helsingin liikenneväylä

Tollimustien 1F

Helsinki

Vuote Kirjeenne N:o T-291/4.12.1964

asia Muinaisjäännösten tutkiminen  
tielinjalla Jorvas - Bemböle  
Mankin liittymän kohdalla.

Koska suunniteltu Mankin liittymän rakentaminen tulee näivittämään Finnnin määrä olevat kivikautiset asuinpaikat, on alueella moritettava muinais-tutkimuksia ennen rakentamisen alkua. 17.6.1963 annetun muinaismuistolain 15 §:n perusteella kuuluu näiden tutkimusten kustantamisen TVH:lle.

Finnnin maki on arkeologisesti huomattava löytöpaikka ja tien vuoksi häviävä osa siitä on saatava perusteellisesti tutkituksi. Koska kivikautisten asuinpaikkojen laajuutta ei voida ilman kokeivauksia määritellä, on paikalla ensiksi moritettava alustavia tutkimuksia. Vasta niiden perusteella voidaan arvioida tutkimusten aiheuttamat kokonaiskustannukset.

Ainakin alustava tutkimus on syytä morittaa kesällä 1965, jotta välttyään turhulta viivytyksiltä. Tähän työhön riittänee kaksi viikkoa ja sen kustannuksista eitämme seuraavan laskelman:

1111





Kaivauksen johtaja	1/2 k.k. (18,22 mk.)	485:86
Kartanpiirtäjä	30 t á 2.50	225:00
6 kaivausmiestä (540 t á 2 mk)		1080:00
		<hr/> 1790:86
Kaivauksien selvittelyyn Kansallismuseolla.		485:86
		<hr/> 2276:72
	Yhteensä	

1 k.k.

Toivomme TVH:n myöntävän nämä alustavaan tutkimukseen tarvittavat varat keuhki 1965, jotta tutkimukset paikalla saataisiin käyntiin.

Kunnioitteen

H. J.  
Erik os. joht.

27. 11. 1964

TVH:n Uudenmaan piiri,  
Suunnitteluosasto  
Teollisuusk. 1 F  
Helsinki

Kirjeenne 23. 11.  
1964..

muinaisjäännöksiä  
tielinjoilla Jorvas-  
Bemböle ja Stensvik-  
Siuntio.

Oheisena lähetän kohteliaimmin kaksi peruskar-  
lehteä, nro 203212, joihin on merkitty Jorvas-Bemböle ja  
Stensvik-Siuntio tielinjojen alla ja lähellä olevat esihis-  
torialliset muinaisjäännökset. Muinaistieteelliselle toimi-  
kunnalle kuuluvan kartan pyydän palauttamaan merkittyänne  
siihen mainitut tielinjat niin täydellisinä kuin ne tälle  
karttalehdelle mahtuvat.

Kuten oheisista karttamerkinnoista selviää, Man-  
kin liittymän alla on tiesuunnittelualueella kivikautiset  
asuinpaikat 2, 3 ja 4. Ne ovat 17. 6 1963 annetun muinais-  
muistolain nojalla rauhoitettuja eikä niitä saa hävittää il-  
man tämän lain perusteella annettua lupaa. Koska kyseiset  
asuinpaikat ovat huonokuntoisia eikä niistä ole näkyvissä  
maan päällisiä rakennelmia, Muinaistieteellinen toimikunta  
ei halua pyytää niiden takia tielinjan muutosta, vaan halu-  
aa varata ainoastaan itselleen tutkimismahdollisuuden. Mi-  
käli ne joudutaan tutkimaan TVH:n tietöiden takia, kaivauk-  
sista koituvat kustannukset jäävät myöskin TVH:n maksetta-  
vaksi muinaismuistolain 15 §:n perusteella. Koska nämä  
Finssin asuinpaikat voivat olla hyvinkin laaja-alaisia, nii-

den tutkiminen saattaa olla pitkäaikaista ja kallista. Aluksi olisi kuitenkin parasta suorittaa n. kaksi viikkoa kestävä koekaivaus TVH:n kustannuksella, jotta voitaisiin tarkemmin suunnitella seuraavien kesien jatko-työt.

Mikäli tiedätte jonkin hiekanoton tai tie-suunnitelman uhkaavan muita oheiseen karttaan merkittäviä muinaisjäännöksiä, pyydän kohteliaimmin ilmoittamaan siitä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, Muinaistieteelliseen toimikuntaan, kuten muinaismuistolain 13. § edellyttää.

Muinaistieteellisen toimikunnan Esihistoriallisen osaston puolesta

Kunnioitavasti

Anna-Liisa Hirviluoto  
ylimääräinen amanuenssi

pyydän

Liitteenä kaksi peruskartan nro 203212 lehteä, joista/toisen palauttamaan Muinaistieteelliseen toimikuntaan.

## TIE- JA VESIRAKENNUSLAITOS

Uudenmaan

piiri

Helsinki 4.12.1964

No T-291

Viite Kirjeenne № 2641/27.11.1964

Asia Muinaisjäännökset tielinjoilla  
— Jorvas - Bemböle ja Stensvik -  
Siuntio.

PP/EP

--- Muinaistieteellinen toimikunta  
--- Esihistoriallinen osasto  
Kansallismuseo  
Helsinki

Kirjausmerkinnät

Vastauksessa pyydetään viittaamaan  
kirjelmän numeroon ja päiväkseen

Kunnioittaen oheisena palautan toisen tänne lähetetyistä Espoon peruskarttatalehdistä, johon on tehty pyydetyt täydennökset. Myöskin on karttaan merkitty vihreällä Helsingin - Turun moottoritielinja, jota on tarkoitus ryhtyä rakentamaan ensi vuoden alkupuolella, ja Helsingin ohikulkutien rakenteilla oleva tielinja välillä Bemböle - Vantaa. Näiden kummankin edellä mainitun tiesuunnan välittömässä läheisyydessä näyttää myöskin sijaitsevan muinaisjäännösalueita.

Jorvaksen - Bembölen maantiesuunnitelma on parhaillaan nähtävänä tielain mukaisesti kunnissa ja piirikonttorin tarkoituksena on saada suunnitelmat siten laadittua, että niiden edellyttämiin rakennustöihin voitaisiin ryhtyä ensi vuoden syksyllä. Tiesuunnittelijoiden taholta on mieluisaa kuulla, ettei Muinaistieteellinen toimikunta katso aiheelliseksi vaatia muutosta Jorvaksen - Bembölen tielinjalla Mankin liittymän kohdalla, vaikka tällä alueella joudutaan tietöiden vuoksi hävittämään kivikautisia asuinpaikkoja. Koska edellä mainittu tiesuunnitelma on tielain mukaisessa käsittelyssä eikä piirikonttorilla ole tietoa, onko tiesuunnitelmaa vastaan mahdollisesti valitettu ja missä määrin nämä aiheuttavat muutosta tiesuunnitelmaan, voidaan aikaisintaan kevättalvella varmuudella todeta, onko suunniteltu ratkaisu lopullinen. Piirikonttorin suunnittelijoiden taholta tullaan saattamaan aikanaan tilanteen kehityminen Muinaistieteellisen toimikunnan tietoon, jotta tämä voisi ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin. Tieratkaisut ko. kohdalla on sanellut sekä teknilliset että myöskin taloudelliset näkökohdat.

Suunnittelupäällikkö  
Vanhempi insinööri
  
Pentti Piri
Liitteenä: Kartta